

Protocol Maternale leeftijd

Definitie

Dit protocol heeft betrekking op alle zwangere met een leeftijd ≥ 40 jaar. Er is nog geen landelijke richtlijn, echter stijgt de maternale leeftijd in de westerse wereld. Advanced maternal age (AMA) wordt in de literatuur wisselend gedefinieerd als zwangeren ≥ 35 jaar en soms als ≥ 40 jaar. In dit protocol is gekozen voor ≥ 40 jaar op het moment van de à terme datum.

Dit protocol is specifiek gericht op het vraagstuk inleiden bij gevorderde maternale leeftijd. De verdere zwangerschapszorg komt hierin niet ter sprake. Overleg vragen hieromtrent laagdrempelig op het MDO.

Doel

Zorgen voor een eenduidig beleid rondom counseling en te verlenen zorg binnen de coöperatie ziekenhuizen voor zwangere ≥ 40 jaar. Hiermee streven we naar shared decision making.

Betrokkenen

- Patiënte en partner
- Arts-assistent
- Eerstelijns verloskundige
- Gynaecoloog
- Klinisch verloskundigen

Beleid

Alle zwangere met de leeftijd ≥ 40 jaar dienen in hun zwangerschap en bij voorkeur voor de 36e week geïnformeerd worden over het verhoogde risico op een IUVD vanaf de zwangerschapsduur van 40 weken. Hierbij is een verschil tussen low risk zwangere en zwangere met één of meer risico factoren. (diabetes gravidarum, hypertensieve aandoeningen, hart en longziekte, obesitas en andere zwangerschapscomplicaties). Omdat een IUVD veelal een acuut incident is, biedt CTG controles voor de zwangeren, die niet kiezen voor een inleiding, geen meerwaarde. Een inleiding kan een IUVD voorkomen die later in de zwangerschap optreedt. Bij vrouwen boven de 40 jaar is dit de belangrijkste reden om te kiezen voor een inleiding. Een inleiding heeft ook nadelen en deze dienen besproken te worden met de vrouw.

De zwangere kan na de counseling kiezen voor een electieve inleiding vanaf 39 weken.

Informatie ten behoeve van counseling

- Intra uteriene vruchtdood (IUVD) is zeldzaam, namelijk 4.8:1000. Alle zwangeren hebben rond 39 weken een (licht) verhoogde kans op een IUVD; voor zowel primiparae als multiparae is er sprake van eenzelfde trend in alle leeftijdsgroepen. In de groep zwangeren < 35 jaar daalt dit risico weer na 40 weken amenorroeduur; bij de zwangeren ≥ 40 jaar stijgt dit risico door, maar blijft zeldzaam
- Primiparae ≥ 40 jaar hebben een groter risico op een IUVD dan multiparae ≥ 40 jaar (8,65 % vs 3,29 %)

- Multiparae ≥ 40 jaar hebben een lager risico op een IUVD dan primiparae < 35 jaar (3.29‰ vs 3.79‰)
- Om de kans op een IUVD te verlagen heeft een zwangere ≥ 40 jaar een keuze om ingeleid te worden op basis van haar leeftijd vanaf 39 weken amenorroeduur
- Inleiden zorgt niet voor meer sectio's of vaginale kunstverlossingen en heeft geen nadelige korte termijn effecten voor moeder en kind
- Omdat een IUVD zelden voorkomt, dient er een groot aantal zwangeren ≥ 40 jaar ingeleid te worden om één IUVD in deze groep te voorkomen. Omgerekend moeten 562 vrouwen worden ingeleid in week 40 om één IUVD te voorkomen.

Logistiek

Bij de intake wordt reeds met de zwangere besproken dat deze indicatie bestaat.

Counseling vindt plaats in het echelon waar de vrouw onder zorg is. We streven hierbij naar shared decision making.

Indien inleiding gewenst, dient er een consult in de tweedelijns gepland te worden rondom 36 weken zwangerschap. Aldaar wordt het mogelijk beloop van de inleiding en randvoorwaarden afgesproken. Hierbij moet gedacht worden aan het volgende: Wat te doen als er geen, danwel onvoldoende, effect is bij priming, wat te doen bij caput beweeglijk boven bekkeningang.

Na consult in de tweedelijns kan de inleiding eventueel in overleg met de zwangere afgesproken worden.

Bronnen

- Electieve inductie, Federatie Medische Specialisten, Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie 30-12-2022
- Perinatal mortality associated with induction of labour versus expectant management in nulliparous women aged 35 years or over: An English national cohort study. Hannah E. Knight, David A. Cromwell, Ipek Gurol-Urganci, Katie Harron, Jan H. van der Meulen, Gordon C. S. Smith 2017
- Leidraad counseling zwangeren ≥ 40 jaar op basis van informed choice, COMMISSIE VERLOSKUNDIGE WERKAFSPRAKEN DEN HAAG, NOVEMBER 2018
- Counselingshandvatten oudere zwangere, december 2019 (LEO, Alrijne ziekenhuis, Geboortehuis Leiden en LUMC)

**Verloskundig
Samenwerkingsverband**
Rotterdam-Zuid

Protocol gemaakt door	Marlène Oomes, klinisch verloskundige (PA io) 17-04-2023
Aangepast door	Myrthe Konings
Besproken met	Hans Versendaal, Gynaecoloog MSZ Liv Freeman, Gynaecoloog Ikazia Rianne Bijl, AIOS Gynaecologie Ikazia Hester v.d. Hummel, 1 ^e lijn verloskundige Lineke v.d. Berg, 1 ^e lijn verloskundige Glenda Ringelsteijn, 1 ^e lijn verloskundige Senna Worlanyoh, 1 ^e lijn verloskundige Myrthe Konings, klinisch verloskundige Ikazia Gardy Laurijssen, 1 ^e lijn verloskundige Jantine Schilt, 1 ^e lijn verloskundige Rashida Visser, 1 ^e lijn verloskundige Sandra Kreukniet, Kraamverzorgende
Goedgekeurd op	05-09-2023
Geldig tot	05-09-2028